

eul_wid: rgm-aa

Περὶ σεισμῶν πραγματεία · Earthquakes Treatise

Anonymous DissertatiEarthquakes

Ἀνωνύμου πραγματεία περὶ σεισμῶν

Period: Ῥωμαϊκή [Roman](#)
Dialect: Κοινή [Koine](#)
Domain: Ἐπιστήμη [Science](#)
Format: Πραγματεία [Treatise](#)

- 172 (1t) ANONYMI DISSERTATIO DE TERRAE MOTIBUS IN CODICE LAURENTIANO 28, 34 (SAEC. XI) FOL. 110 SQ. ΦΥΣΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΙΝΟΜΕΝΩΝ ΣΕΙΣΜΩΝ ΩΣ ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ Καθόλου τοίνυν περὶ τῶν ἐν τῇ γῇ γινομένων σεισμῶν καὶ τῆς τούτων αἰτίας, καθὰ τοῖς παλαιοῖς διείληπται, ῥητέον δυσεπηβόλου τε καὶ σχεδὸν ἀτεκμάرتου αὐτοῖς τοῦ τοιούτου εἵδους καταληφθέντος· ἐπεὶ τοίνυν τοῖς περὶ τὴν γῆν πάθεσιν μίαν ἐκ πασῶν τὴν περὶ τοῦ καταγείου πυρὸς αἰτίαν τέως ἀποδεχομένους ὀρώμεν, ἐπεὶ καὶ τοὺς τόπους, ἐν οἷς συνεχῶς σάλοι συμβαίνουσιν, ἐπετήρησαν. καὶ γὰρ τὸ πῦρ διεργαζόμενον cetera quae apud Lydum cap. 53 p. 107 v. 14 usque ad p. 109 v. 10 leguntur. οἱ δέ γε τῶν φυσικῶν ἀκριβέστερον περὶ σεισμῶν ἀναλαβόντες τὴν αὐτῶν γένεσιν οὕτως πῶς φασιν. ἔστι φανερόν ὅτι ἀναγκαῖον καὶ ἀπὸ ὑγροῦ καὶ ἀπὸ ξηροῦ γίνεσθαι ἀναθυμιάσιν cetera quae leguntur per totum caput octavum Aristotelis meteorologic.
- 173 lib. II; et explicit: περὶ μὲν οὖν σεισμῶν καὶ ὄντινα τρόπον γίνονται τὰ παρὰ τῶν παλαιῶν εὐρήματα τοσαῦτα. ΠΕΡΙ ΣΕΙΣΜΩΝ ΠΡΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ Ἄ δὲ καὶ περὶ τοῦ προγνῶναι τὴν αὐτῶν γένεσιν, ὅσον κατὰ δύναμιν ἀνθρώποις ἐσημειώθη, συναγαγόντες εἰς ἓν σύνοπτον παραθεῖναι διέγνωμεν. λέγεται τοίνυν σημαίνεσθαι σεισμός τῶν κακοποιῶν ἀστέρων ἐν τοῖς ἐπισήμοις τῷ πάθει ζωδίοις γινομένων. Κρόνος <ἐν> ταύρῳ. Κρόνος μὲν γὰρ εἰς τὸν ταῦρον τὴν μετάβασιν ποιούμενος σεισμὸν ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ποιεῖ κατὰ τόπους καὶ μάλιστα ἐν ταῖς χώραις καὶ πόλεσιν, ἐν αἷς ὑπάρχει ἡ τοῦ ταύρου δεσποτία. ὁ δ' αὐτὸς ἀστήρ τοῦ Κρόνου καὶ φάσιν ποιούμενος ἐν τῷ πρώτῳ δεκανῶ τοῦ ταύρου σεισμοὺς κατὰ τόπους ποιεῖ. Κρόνος <ἐν> διδύμοις. ἐν δὲ τοῖς διδύμοις ὁ Κρόνος γενόμενος καὶ ἐν τοῖς βορείοις ἐλθὼν τούτου τοῦ ζωδίου μέρεσι σεισμοὺς κατὰ τόπους ποιεῖ. Κρόνος <ἐν> καρκίνῳ. ἔτι δ' ἐν καρκίνῳ τὴν μετάβασιν ὁ Κρόνος ποιούμενος σεισμοὺς ποιεῖ. Κρόνος <ἐν> σκορπίῳ. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ δεκανῶ τοῦ σκορπίου φάσιν ὁ Κρόνος ποιούμενος σεισμὸν γενέσθαι σημαίνει. Ἄρης <ἐν> ταύρῳ. Ἄρης δ' ἐν ταύρῳ διὰ μέσου τοῦ ζωδίου γινόμενος σεισμῶν ἐστὶ κινητικός.
- 174 ἐν δὲ τοῖς διδύμοις ὁ αὐτὸς ἀστήρ γινόμενος καὶ ἐν τοῖς βορείοις τοῦ ζωδίου μέρεσιν ἐλθὼν σεισμὸν ποιεῖ. ἐν καρκίνῳ δὲ Ἄρης φάσιν ποιούμενος ἐν τῷ πρώτῳ δεκανῶ σεισμὸν σημαίνει. ἥλιος <ἐν> ὕδροχόῳ. καὶ ἥλιος δὲ ἐκλείπων ἐν τῷ δευτέρῳ δεκανῶ τοῦ ὕδροχόου σεισμοὺς σημαίνει. ἥλιος <ἐν> ἰχθύσι. ἔτι δὲ ἐκλείπων ὁ ἥλιος ἐν τῇ πρώτῃ δεκαμοιρίᾳ τῶν ἰχθύων σεισμὸν ἐν ταῖς παραλίαις σημαίνει. σελήνη <ἐν> σκορπίῳ. σελήνη δὲ ἐκλείπουσα ἐν τῇ πρώτῃ δεκαμοιρίᾳ τοῦ σκορπίου ἐνίστε σεισμὸν σημαίνει. Καθόλου δὲ αἱ ὑπὸ γῆν ἐκλείψεις

ἡλίου ἢ σελήνης σεισμούς ἀποτελοῦσιν ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. ἔτι τὰ προηγούμενα τοῦ δωδεκατημορίου τοῦ ταύρου καὶ μάλιστα τὰ κατὰ τὴν πλειάδα σεισμώδη γίνονται, εἰ μὴ τις τῶν ἀγαθοποιῶν ἀστέρων ἐπίδοι. καὶ τὰ βόρεια δὲ τοῦ δωδεκατημορίου τῶν διδύμων σεισμώδη καθίσταται καὶ τὰ τοῦ δωδεκατημορίου τοῦ σκορπίου ἐπόμενα σεισμώδη φασίν. ὁ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ ἀστήρ τὴν οἰκοδεσποτίαν λαβὼν σεισμῶν ἀποτελεστικὸς περὶ τὸ κατάστημα. περὶ δὲ τὰς τῆς σελήνης ἐκλείψεις ἐνίοτε προσδοκᾶν χρὴ εὐθύς γενέσθαι σεισμόν. ἐὰν δὲ μεθ' ἡμέραν ἢ μικρὸν μετὰ δυσμὰς αἰθρίας οὕσης νεφέλιον λεπτὸν φαίνεται διατεῖνον καὶ μακρὸν οἶον γραμμῆς μῆκος εὐθύτητι διηκριβωμένον, σεισμόν σημαίνει παραυτίκα. καὶ ψόφος δὲ γιγνόμενος ὑπὸ γῆν σεισμόν σημαίνει. ὅταν δὲ σεισμὸς μέγας γένηται, πρότερον μὲν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας σείει· ὕστερον δὲ καὶ ἐπ' ἐνιαυτὸν καὶ δύο ἔτη πολλάκις σείει κατὰ τοὺς αὐτοὺς τόπους.

175 Τοσαῦτα μὲν οὖν καὶ περὶ τῆς τῶν σεισμῶν προγνώσεως ἐσημειώθη παρὰ τοῖς παλαιοῖς· ἡμῖν δὲ νόμος καὶ ὅρος ἐκάστοτε καὶ ἐφ' ἐκάστῳ τῶν συμβαινόντων ἄνωθεν τὸ θεῖον πρόσταγμα πιστεύεται, ἀρρήτῳ τινὶ προνοίας λόγῳ τοῦ πάντα πεποιηκότος θεοῦ κυβερνῶντος καὶ διοικοῦντος τὰ σύμπαντα. Σχόλιον ἀπὸ φωνῆς Συμεῶν μονάχου τοῦ χρυσογράφου εἰς τὰ προκείμενα δύο κανόνια περὶ σεισμῶν. τὸν ἀστέρα τὸν κύριον τῆς προγενομένης συνόδου ἢ πανσελήνου ἐπισκόπει καὶ τὸ πλάτος αὐτοῦ εἴτε βόρειόν ἐστιν ἢ νότιον, καὶ ἐπὶ ποίου βαθμοῦ τοῦ πλάτους ἔστηκεν ὁ ἀστήρ, καὶ ταῦτα ἐφευρίσκων εἰσέρχου τὰ προκείμενα κανόνια καὶ ἀναψηλαφῶν τὸ ζώδιον, ἐν ᾧ ὁ κύριος τῆς συζυγίας ἔτυχεν, ἀποφαίνου.